

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quanto inter probos putatur Invidia levior, tanto est sæpe gravior.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

DOMINICA XVI. POST PENTECOSTEN.

DE HYDROPICO SANATO A CHRISTO IN DIE SABBATI.

OBSERVANT IVDÆI CHRISTVM, IN QUO ILLUM ACCUSENT.

*Cum intraret Iesus in domum cuiusdam Principis Phariseo-
rum, Sabbato manducare panem, & ipsi
observabant eum. LUC. 14.*

VERITAS PRACTICA.

Quantò inter probos putatur invidia le-
vior, tantò est sæpe gravior.

RATIO EST, Quia ex his tribus putari potest
invidia levior, nempe si quod invidet leve est: si
motus in se est levis: si vel in sua causa, vel in suo
effectu non est gravis.

Sed sæpe in his tribus est gravior, inter probos,
Unde Conclusio est evidens: Et diligentius etiam
expedenda quam hic tractatur.

I. PUNCTUM.

DUBITARI non potest quin
ex invidia & malevola quadam
mente Judæi observarent Domi-
num, an quid ageret unde illum
argueret, accusarent, & deprime-
rent: *tu viderunt illi habentis sacula.* Sic pridem
erat prædictum à Patre Jacob de filio suo Joseph,
Atque hic ubi in vulgata legitur, *observabant eum,*
dicendum esset ex Græco textu, *erant observan-
tes eum,* Id est, studiose eum observabant, seu ad
hoc convenerant ut eum observarent. Ita Estius
in hunc locum. Cum verò multis sit familiare &
damnosum hoc vitium, eum illis præcipuè quos
inter putaretur esse rarius & levius nempe inter
viros alioquin probos, inter Ecclesiasticos &
Religiosos sive alterius sive ejusdem instituti.
Nonne hos inter rarior & levior videretur esse
invidia? Cur ita potro? Expende causas, & videbis
quo forsitan exemplo & damno nisi prospicias,

Gen. 49.

quod quæ rationes videntur in te facere levius
hoc vitium, eæ faciunt gravius.

Rationes hæc solent peti ex tribus aut quatuor
Capitibus. Primò ex levitate objecti, quando
quod invidetur temporaneum est & quid leve.
Deinde ex levitate motus invidiæ, quando non
vehementer urit animum, quando animus non
plene advertit ad motum nec proinde omnino
est motus voluntarius. Denique ex levitate cau-
sæ vel effectus, quæ non ex odio proximi, non
ex malevolentia boni alieni, non ex voluntaria
superbia & ambitione sæculi: quando non inde
detractiones nec murmura, non contentiones,
non æmulationes quæ in aperta vel occulta de-
trimenta dimanant: tunc profectò minus grave
est vitium, & tantò minus grave aut magis leve,
quantò inde damna vel nulla vel leviora sunt.

Sic itaque probos inter viros, aut nulla prof-
sus aut valde levis videretur esse invidia, Nam
ut ait Sapiens, *Religiosus custodiet, & justificabit
cor, jucunditatem atq; gaudium dabit, fugabitq;* *Ecclesi.*
illam tristitiam qua ex alieno bono contrahitur
animus, & unde formatur invidia, *Non in conten-
tione & æmulatione, sed induimus Dominum te-
sum Christum.* Nonne hoc Viris religiosis maxi-
mè proprium & commendatum?

II. PUNCTUM.

SED videant, & se ipsi observent non alios, an i-
ta Iesum induerint, aut indutum forte exue-
rint. Tu qui hæc legis vel audis, revolve tria il-
la capita & coram Deo perpende quam sint in te
illa levia vel gravia. Non est fortè fratris tui vir-
tus,

us, non gratia supernaturalis, aut eterna beatitudo cui soles invidere; ab sit, tu longè meliora scitis. Sed aufcultatio non est eò de veniedum ut dicaris grave aliquid aliis invidere, paucorum illa est invidia, & solius pene Dæmonis aut desperatorum hominum. Non illi qui aperte dicuntur in scripturis invidi, spectant illa dona cælestia. Non hoc fratres Joseph respexerunt, non hoc Saul, nō Judæi, non Religionis inimici, non alij quicquid invidi: sed tantum prosperos æmulorum successus famam, honorem & alia vitæ præsentis commoda quibus se vident ab illis superari & præferri, unde dolent & anguntur, quod certe satis est ad gravitatem invidiæ, cum illa bona quibus invidetur, fundentur in Virtutibus, & in eorum merito qui nobis præferuntur, *Contemplatus sum omnes labores hominum, ait Sapiens, & invidiosus animam ad verti patere invidia proximi.* Ecce quod frequētus ab invidis invidetur. At nonne hoc est quod invident, qui ex probis & religiosis viris invident aliis? Nonne hoc est quod illis obvertatur facilius quàm secularibus aut minus probis? Nō enim invident divites eorum divitias, eorum domos, rura vel prædia; sed suis coequalibus amphorem doctrinæ vel sanctitatis famam, successus in sua professione foeliciores, congressus hominum in templis & concionibus frequētiores. *Videbis amicum tuum in templo, in universis præparia Israel, ut tabescat anima tua.* Nonne hæc sunt graviora invidiæ incentiva & objecta? Nōne hæc sūt Ecclesiasticis & Religiosis magis familiaria? Nonne hæc te incendunt & exedunt? *An oculus tuus nequus est quia Deus bonus est his & illis!*

Quod ergo primum est Caput de objecto invidiæ, iam patet quàm sit grave. Nunc de secundo quod est motus ipsius vitij unde quàm sit voluntarius vel involuntarius agnosceat. Certe quātō est conscientia religiosior, tantō advertit promptius ad primos quoque naturæ depravatæ motus; atque ex illa sit advertentia, ut vel illos quā primum reprimat, vel si diutius remoratur, tantum dicatur peccare is qui sic advertens moratur in vitio, quantum advertentia est clarior & mora diuturnior. *V. quequo morabuntur in cogitationes noxia?*

At quoniam ex omnibus invidis possunt aut debent advertere citius ad primos illos sui peccati motus, quàm qui statim proficiunt sacratori & sanctiori? Quantum verò moræ vel temporis in his invidiæ ponunt motibus? an aliquam horæ partem? an solidam & integram horam? nimis certe datum esset: sed utinam tam brevi-

bus contentus esses spatii. Nonne vides te totos dies, te totos menses, totos annos, & ipsam penè totam vitam in his transigere commotionibus; non subitaneis, non repentinis, non deciduis, & subfiliantibus; sed vel ultro accersitis, vel voluntariè procreatis & nutritis, ac propterea longo sermone productis? Quando nam enim cessatur ab hac pelle? Quando nam desinunt probis invidere probi: si tamen probi sunt qui sic invident? *ludas, Pa illu quia in via Cain abierunt, id est, quia suo in vitio sunt demorati.*

Tertium ac postremum, unde levitas aut gravitas pendet invidia, petendum diximus ex causa vel effectu, quando scilicet figulus figulum videt aut alius quispiam artifex & mercator, sibi oppositum, advertit æmulum qui jactura sua lucrum facit, tunc naturali quodam motu invidiæ commoveri, ac ultra tamen progredi, non detrahere, non contendere, non adversari, cerè ex hac causa levis est invidia, levis etiam in effectu, atque in ipso ejus actu levis, qui suā potius jacturā dolet, quàm lucrum alienum. At non sic sapius invident sacris additi rebus: nullam enim jacturam propriè faciunt ex aliorum successibus. Nam si quid temporale illis depereat, non est illorum, temporalia consecrari bona, nihil illis perit quod suum possint dicere, Si quid illis licet appetere, major est Dei gloria, majusque cum animæ cum proximi bonum: At cerè non illa per eunt vitis veri probis, neque sunt illa quæ deplorant invidi, vel si sibi fingant ea deplorare, valde falluntur, cum petinde illis esse debeat, si benefici per ipsos aut per alios. *Gaude bono meo, inquit sanctus Augustinus, & tuum erit.* Non sic temporale bonum cōmunicari potest sicut spirituale, nec proinde si excusatur à gravitate peccati qui de spiritali bono dolet, atque is qui de temporalibus. *Quid enim doles à me fieri cum tuū sit perinde lucrum ac meum, si gaudere potius velis quàm dolere de meo facto?* Quod ergo doles, meta est invidia boni alieni, meta est animi tui malevolentia, meta est mēis superbia, quæ cerè causa longè est dirior unde peccati profuatur gravitas. *Nequam est oculus invidi & advertens faciem suam, Q. d. Sap. ens, tunc apparet quàm sit nequam invidia, cum sic à bono quod fieri videt, idcirco advertit faciem, quia bonū est alterius quod molū suum reputat.* Sic aptè S. Augustinus: *Cum superbia sit amor excellentiæ propria, invidia veri dicitur odium felix et actus alienus, qui inde nascatur, factu in promptu est. Amando enim quæq; excellentiam ad lit. l. II. suam vel paribus invidet quod ei coæquantur; vel c. 14. infe-*

Ecc. 4.

1. Reg. 2.

Ecc. 1.

In. 4.

Ecclesi. 14.

Do Genesi

ad lit. l. II.

vel c. 14.

infe-

inferioribus, ne sibi coaquantur: vel superioribus, quod eum non coaquantur.

Effectus etiam longe sunt graviores, sive Deū respicias, sive proximum, sive te ipsum. Nam in domo Dei, servos inter ejusdem Domini, sic invadere, sic a mulari, sic contendere, planè est odiosum Deo & Christo Domino; Nam, ut ait S.

L. de Zelo de Livore.

Cyprianus, huius periculo consulens Dominus, non quia zelo fratris in laqueum Zabuli incurreret, cum eum Discipuli interrogassent, quia inter illos maior esset, Quis fuerit, inquit, minimus in omnibus vobis, hic erit magnus. Ampliarit omnem amulationem responso suo, omnem causam & materiam mordacis invidia eruit & abscidit. Exaltationis apud nos non potest esse contentio; de humilitate ad summa crescimus. QVOD si Apostoli contendunt, ait S. Ambrosius, non excusationi obtenditur sed cautioni proponitur.

L. 10. in Lucam.

Deinde vero gravior proximorum est læsio, nam hinc schismata, contentiones, æmulatiores scandala & grave illud Apostoli: Divisus est Christus? Cum sit inter vos Zelus & contentio, nonne carnalis estis, & secundum hominem ambulatis? Quod si in vicem mordetis & comeditis, videtis ne ab invicem consumamini. Potestne dici vel cogitari gravius aliquid quàm qui alii Christianis nutriendis & fovendis sunt destinati, se ipsos invicem mordeant, comedant & consumant? Sibi sunt denique magis graves & noxii, quia, ut dictum est, quo inter se arctiori Sacrae professionis vinculo sunt conjuncti eò facilius sibi sua omnia communicarent merita, quibus dum se privant sibi ipsis invadendo, nonne sibi magis nocent quàm qui vis alicuj de sæculo? Nonne sunt invidorum nequissimi de quibus dicitur; Quis sibi nequam est, cui alij bonus erit? & non jucundabitur in bono suo. Qui sibi invidet, nihil est illo nequius, & hac redditis est malitia illius; & si bene fecerit, ignoranter & non volens facit; & in novissimo manifestat malitiam

I. Cor. 1. Ib. 3.

suam. Id est, neque hoc ipsum bonum quod facit, bene facit & propter Deum, nam si propter Deū faceret, non invidet alii, cum vera charitas non æmuletur, & tam alienis bonis gaudeat, quàm propriis, Vide in Adventu Feria 3. infra Hebd. 4.

Gal. 5.

Deinde vero gravior proximorum est læsio, nam hinc schismata, contentiones, æmulatiores scandala & grave illud Apostoli: Divisus est Christus? Cum sit inter vos Zelus & contentio, nonne carnalis estis, & secundum hominem ambulatis? Quod si in vicem mordetis & comeditis, videtis ne ab invicem consumamini. Potestne dici vel cogitari gravius aliquid quàm qui alii Christianis nutriendis & fovendis sunt destinati, se ipsos invicem mordeant, comedant & consumant? Sibi sunt denique magis graves & noxii, quia, ut dictum est, quo inter se arctiori Sacrae professionis vinculo sunt conjuncti eò facilius sibi sua omnia communicarent merita, quibus dum se privant sibi ipsis invadendo, nonne sibi magis nocent quàm qui vis alicuj de sæculo? Nonne sunt invidorum nequissimi de quibus dicitur; Quis sibi nequam est, cui alij bonus erit? & non jucundabitur in bono suo. Qui sibi invidet, nihil est illo nequius, & hac redditis est malitia illius; & si bene fecerit, ignoranter & non volens facit; & in novissimo manifestat malitiam

Ecclesi. 14.

Deinde vero gravior proximorum est læsio, nam hinc schismata, contentiones, æmulatiores scandala & grave illud Apostoli: Divisus est Christus? Cum sit inter vos Zelus & contentio, nonne carnalis estis, & secundum hominem ambulatis? Quod si in vicem mordetis & comeditis, videtis ne ab invicem consumamini. Potestne dici vel cogitari gravius aliquid quàm qui alii Christianis nutriendis & fovendis sunt destinati, se ipsos invicem mordeant, comedant & consumant? Sibi sunt denique magis graves & noxii, quia, ut dictum est, quo inter se arctiori Sacrae professionis vinculo sunt conjuncti eò facilius sibi sua omnia communicarent merita, quibus dum se privant sibi ipsis invadendo, nonne sibi magis nocent quàm qui vis alicuj de sæculo? Nonne sunt invidorum nequissimi de quibus dicitur; Quis sibi nequam est, cui alij bonus erit? & non jucundabitur in bono suo. Qui sibi invidet, nihil est illo nequius, & hac redditis est malitia illius; & si bene fecerit, ignoranter & non volens facit; & in novissimo manifestat malitiam

suam. Id est, neque hoc ipsum bonum quod facit, bene facit & propter Deum, nam si propter Deū faceret, non invidet alii, cum vera charitas non æmuletur, & tam alienis bonis gaudeat, quàm propriis, Vide in Adventu Feria 3. infra Hebd. 4.

III. PUNCTUM.

PATET ergo evidenter quod, quamvis inter probos forte putaretur invidia levior, tanta tamen est gravior, Quod Deus ipse manifestum fieri voluit cum de Sacerdotibus invidis promptiores & graviores sumpsit pœnas, quàm de aliis, ut patet in Core, Dathan & Abyron, & aliis ducibus quinquaginta proceribus Synagogæ quos delinicens terra deglutivit: ut fuisse describitur in libro Numerorum & paucis sed gravibus à sancto Ambrosio verbis: Immugiens terra in medio plebis scinditur: aperitur in profundum sinus; abripitur noxii, & ita ab omnibus mundi hujus ablegantur elementis, ut nec aerem haustu, nec caelum visu, nec mare tactu, nec terram contaminarent suspulchro. Sic illi Sacerdotes, quorum invidia & subsequens pœna describitur in primo Machabæorum libro. Et ne longum faciam, inquit sanctus Cyprianus, pereunsi simul populi attendamus interitum. Iudæi nonne inde perierunt, dum Christo malunt invidere quàm credere, obreptantes magnalibus quæ ille faciebat, Zelo excecante decepti sunt, nec ad Divinam noscenda, cordis oculos aperire poterunt. Quæ nos considerantes, fratres charissimi, contratanam maliperniciam vigilantiter & fortiter dicata Deo & vegetata pectora nostra muniamus, Aliorum mors proficiat ad nostram salutem. Imprudentium pœna providentibus confert sanitatem.

Num. 16.

1. Mach. 5.

L. de Zelo & livore.

Vide in 2. parte, Sabbato infra Hebdomadam Septuagesimæ: Et Feria 5. infra Hebdomadam primam post Octavam Paschæ.

AD EADEM EVANGELII VERBA: ET IPSI OBSERVABANT EVM.

De Christo qui se observari passus est, ad exemplum sustinenda invidia.

VERITAS PRACTICA.

Vel è contrâ.

Qui paratus est servare omnia sibi observanda, paratus etiam est in omnibus observari,

Qui non est paratus observari in omnibus non est paratus observare omnia sibi observanda.

RATO